

[Hem](#) > ... > [Dina Rättigheter](#) > [Brottsoffer](#) > [Rättigheter För Brottsoffer Per Land](#) > 1 - Mina rättigheter som brottsoffer

1 - Mina rättigheter som brottsoffer

Vilken information kan jag få från myndigheten när brottet har inträffat (t.ex. från polisen, åklagarmyndigheten) men innan jag anmäler brottet?

Enligt straffprocesslagen är domstolen, åklagaren och den utredande myndigheten skyldiga att informera brottsoffer om deras rättigheter och skyldigheter innan en processhandling företas.

Brott kan anmälas till den allmänna åklagaren eller till den utredande myndigheten. Anmälan kan ske muntligen eller skriftligen. Anmälan kan även tas emot av en annan myndighet eller av domstolen. Den vidarebefordras i så fall till den utredande myndigheten. I lagen anges inga formella krav på hur en brottsanmälan ska göras. Brott kan anmälas via brev, vanlig post eller e-post, eller personligen.

Det straffrättsliga förfarandet genomförs på ungerska. Om brottsoffret inte talar ungerska kan han eller hon dock använda sitt modersmål eller valfritt annat språk. Även om brottsoffret talar ungerska får han eller hon använda sitt modersmål i det straffrättsliga förfarandet. Brottsoffret behöver inte stå för kostnaderna för översättning och tolkning. Brottsoffret får inte heller förpliktas att betala ett förskott för eller bära sådan kostnader.

Brottsoffer har rätt till stöd från en brottsofferorganisation om brottsoffret är en fysisk person som utsatts för ett brott mot person eller egendom i Ungern eller en fysisk person som har lidit skada som en direkt följd av brottsliga gärningar eller ett brott mot egendom i Ungern. Detta gäller framför allt vid kroppsskada eller emotionell skada, mental chock eller ekonomisk förlust. För att få stöd måste brottsoffret vara ungersk medborgare, medborgare i en EU-medlemsstat, tredjelandsmedborgare som lagligt vistas i EU, en statslös person som lagligt vistas i Ungern, offer för människohandel eller någon annan person som bedöms ha rätt till sådant stöd på grund av internationella fördrag som ingåtts mellan deras hemland och Ungern eller på grund av ömsesidighet.

Staten ger brottsoffer stöd efter att ha bedömt deras behov. Det kan röra sig om att göra det lättare att skydda offrets intressen, bevilja omedelbart ekonomiskt stöd, bevilja status som vittne, ge vittnesskydd och erbjuda skyddat boende. Om de lagstadgade villkoren är uppfyllda har brottsoffret rätt till stöd.

Dessutom kan personskydd förordnas om våldsbrott mot personer eller brott som utsätter en hel grupp av personer för fara planeras eller begås mot brottsoffren för att hindra eller göra det omöjligt för dem att delta i det straffrättsliga förfarandet eller utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter, eller om ett sådant brott är sannolikt. Ansökningar kan inges eller registreras hos den domstol, åklagare eller utredande myndighet som handlägger det straffrättsliga förfarandet.

För att förhindra eller stoppa brott mot en persons fysiska integritet eller frihet omfattar personskyddet skydd av brottsoffrets privata bostad eller andra lokaler där han eller hon vistas. Dessutom skapar man säkra trafikrutter och ser till att brottsoffret kan delta i straffrättsliga förfaranden och företa officiella handlingar på ett tryggt och säkert sätt.

Personskydd ges framför allt med hjälp av regelbunden patrullering, tekniska medel, kontinuerlig kommunikation och tillhandahållande av skyddskläder. Om andra personskyddsmetoder är ineffektiva kan det brottsbekämpande organ som är bemyndigat att tillhandahålla personskydd även tillhandahålla fast bevakning genom väktare på plats.

Om skyddet av ett brottsoffer i ett straffrättsligt förfarande som rör ett mycket allvarligt brott inte kan garanteras med hjälp av personskydd, och brottsoffret samarbetar med myndigheterna och känner sig hotat, måste därför särskilda skyddsåtgärder vidtas. På vissa villkor kan ett sådant vittne i så fall få lov att delta i ett särskilt

vitnesskyddsprogram.

I vissa fall har brottsoffret rätt att företrädas av ett målsägandebiträde. Om brottsoffret fungerar som en privat åklagare har han eller hon dessutom rätt till rättshjälp. I regel är villkoret för att få rättshjälp att brottsoffret har behov av hjälpen, dvs. att brottsoffrets månatliga nettointkomst (där hänsyn tas till den sammanlagda inkomsten för alla som bor under samma tak) inte överstiger minimipensionen till följd av ett anställningsförhållande (som 2017 uppgick till 28 500 ungerska forint (HUF)) och att brottsoffret saknar tillgångar för att täcka de juridiska kostnaderna.

Brottsoffret har rätt att när som helst under det straffrättsliga förfarandet framställa enskilt anspråk för att få ersättning för skador som uppkommit till följd av ett brott som gärningsmannen har begått. För att säkra sin civilrättsliga fordran kan brottsoffret ansöka om att gärningsmannens tillgångar ska beläggas med kvarstad. Domstolen förordnar om kvarstad om det finns rimliga skäl att anta att fordran inte kommer att betalas. Domstolen meddelar beslut om det enskilda anspråket genom att i en dom bifalla eller avslå framställan. Om detta kraftigt skulle försena förfarandet, eller om den tilltalade frikänns, eller om det av andra skäl inte går att pröva framställan i sak, förordnar domstolen att den civilrättsliga fordran ska drivas in med andra rättsliga medel.

Brottsoffret har på vissa villkor rätt att delta i ett medlingsförfarande tillsammans med den tilltalade. Medlingsförfarandet kan inte genomföras utan brottsoffrets samtycke. Även med brottsoffrets samtycke sker detta inte per automatik och är underställt många andra villkor.

Brottsoffrets och målsägandebiträdets utlägg i ärendet räknas som kostnader som kan hänföras till det straffrättsliga förfarandet. Det gör även de kostnader som brottsoffret haft i samband med sin medverkan som vittne. De förstnämnda kostnaderna betalas inte ut i förskott av staten, medan de sistnämnda kostnaderna ersätts efter själva processhandlingen. Om den tilltalade befinns skyldig förpliktas han eller hon att ersätta rättegångskostnaderna.

Jag bor inte i det EU-land där brottet ägde rum (EU-medborgare och icke EU-medborgare). Hur skyddas mina rättigheter?

I straffprocesslagen skyddas dina rättigheter vid förfaranden som omfattas av Ungerns behörighet oavsett medborgarskap eller hemvist. Medborgare i en EU-medlemsstat får samma brottsofferstöd som ungerska medborgare.

Vilken information ska jag få om jag anmäler ett brott?

Brottsoffret underrättas personligen om beslutet att inleda en brottsutredning endast om brottet inte anmäldes av brottsoffret. I processlagen anges dessutom vilka situationer och beslut brottsoffret måste underrättas om.

I samband med det brott som brottsoffret har utsatts för har brottsoffret på begäran rätt att underrättas om den person som häktats har släppts eller rymt, om den person som dömts till fängelse har fått villkorlig dom, frigetts, rymt eller släppts i förtid, om den person som frihetsberövats har frigetts, rymt eller släppts i förtid, om den person som tillfälligt tvångsvårdas har skrivits ut eller avvikit, om den person som tvångsvårdas har skrivits ut, avvikit utan lov eller fått permission och om ungdomar som dömts till ungdomsvårdsskola tillfälligt eller permanent har frigetts, utan lov har avvikit från ungdomsvårdsskolan eller avbrutit sin utbildning.

Brottsoffret måste framför allt underrättas om beslut som rör utnämning av en sakkunnig, avbrytande av utredningen, utredningens slutsatser, nedläggning av utredningen, åtal, strykning av delar av åtalspunkterna, nedläggning av åtalet, antagandet av beslut som innehåller bestämmelser som rör offret direkt och antagandet av ett definitivt beslut.

Brottsoffret måste underrättas om tid och plats för alla processhandlingar som han eller hon får delta i. Detta omfattar förhör med en sakkunnig under utredningen, inspektioner, rekonstruktioner, vittneskonfrontationer samt rättegångar och offentliga förhandlingar under domstolsförfarandet.

Under utredningen kan brottsoffret få information om och mot en avgift få kopior på sakkunnigutlåtanden och handlingar om utredningsåtgärder som han eller hon kan närvara vid. Brottsoffret kan även erhålla kopior på andra handlingar om detta inte skadar utredningen. Efter att utredningen har avslutats får brottsoffret gå igenom alla

handlingar som rör det brott som han eller hon har utsatts för.

Under utredningen får brottsoffret överklaga eller invända mot alla beslut som direkt berör honom eller henne. Brottsoffret får bland annat invända mot beslut om att avvisa hans eller hennes brottsanmälan eller beslut om att avbryta eller lägga ned utredningen.

Om brottsanmälan avvisas eller utredningen läggs ned, och i vissa fall när formella åtalspunkter framställdes som en del av åtalet och brottsoffrets invändningar inte godtogs, får brottsoffret inom en lagstadgad frist agera biträdande privat åklagare. Brottsoffret får även agera biträdande privat åklagare om åklagaren till följd av utredningen slår fast att det inte har begåtts något brott som omfattas av allmänt åtal eller om åklagaren inte har övertagit ansvaret för att väcka åtal från den privata åklagaren. Ett brottsoffer som agerar privat åklagare får via sin advokat väcka enskilt åtal mot den tilltalade.

Under domstolsförfarandet får brottsoffret endast överklaga avgörandet av det civilrättsliga anspråket, men inte beslutet i sak. Under domstolsförfarandet får brottsoffret agera privat åklagare om åklagaren lagt ned åtalet.

Har jag rätt till kostnadsfri tolkning eller översättning (när jag kontaktar polis eller annan myndighet eller under utredningen och rättegången)?

Det straffrättsliga förfarandet genomförs på ungerska. Om du inte behärskar ungerska får du emellertid inte diskrimineras på grund av detta. I ett straffrättsligt förfarande får du både i tal och skrift använda ditt modersmål, regionala språk eller minoritetsspråk eller något annat språk som du talar. I så fall har du rätt till kostnadsfri tolkning och översättning av alla officiella handlingar som tillställs dig.

Hur ska myndigheten se till att jag förstår och blir förstod (om jag är ett barn eller har en funktionsnedsättning)?

I sin kommunikation med dig försöker myndigheten använda ett enkelt och lättfattligt språk, både i tal och i skrift. Information om dina rättigheter och varningar om dina skyldigheter kommuniceras på ett lättfattligt sätt och med hänsyn till din situation och dina personliga förmågor. Vid muntlig kommunikation är myndigheten också skyldig att förvissa sig om att du har förstått den information som du har fått. Om så inte är fallet förklarar myndigheten informationen eller varningen. Om du är minderårig eller har en funktionsnedsättning måste myndigheten vara extra försiktig när den kommunicerar med dig. Om du har nedsatt hörsel, är dövblind eller har talsvårigheter kan du be om att få en teckentolk eller att få lämna en skriftlig redogörelse i stället för att förhöras.

Stöd till brottsoffer

Vem ger stöd till brottsoffer?

På nationell nivå ansvarar de statliga förvaltningsmyndigheterna i huvudstaden och de 19 provinserna för brottsofferstöd och rättshjälp. Om du har utsatts för ett brott ger de statliga förvaltningsmyndigheterna dig kostnadsfri personlig hjälp. Du får bland annat

- information om dina rättigheter och möjligheter,
- emotionellt stöd,
- praktisk hjälp och juridisk rådgivning i enkla ärenden,
- bekräftelse på att du räknas som brottsoffer, och
- eventuellt omedelbart ekonomiskt stöd om du ingett en ansökan om sådant stöd inom fem dagar räknat från det att brottet begicks.

Inom ramen för rättshjälpen tillhandahåller de statliga förvaltningsmyndigheterna gratis juridisk rådgivning i ärenden där det är relativt enkelt att fastställa de faktiska omständigheterna. Om du befinner dig i ekonomiska svårigheter kan du även få tillgång till andra juridiska tjänster (t.ex. upprättandet av handlingar) via juridiskt bistånd utanför det straffrättsliga förfarandet och företrädas av ett målsägandebiträde i det straffrättsliga förfarandet.

Du hittar kontaktuppgifterna till de statliga förvaltningsmyndigheterna i Budapest och provinserna på

<http://www.kormanyhivatal.hu/> och ytterligare information om brottsofferstöd och rättshjälp på <https://igazsagugyiinformaciok.kormany.hu/aldozatsegito-szolgalat> och <http://igazsagugyihivatal.gov.hu/jogi-segitsegnyujtas>.

Utöver statliga brottsofferorganisationer finns det även en mängd icke-statliga organisationer som du kan vända dig till om du har utsatts för brott. Exempel på sådana är följande organisationer:

- VITA RINGEN. Detta är en ideell förening som är medlem av brottsofferorganisationen Victim Support Europe. Den tillhandahåller ekonomiskt, juridiskt, psykologiskt och annat stöd samt hjälp till brottsoffer och deras anhöriga, särskilt de personer som på grund av sin sociala situation har behov av stöd (<http://fehergyuru.eu/>).
- Nationella kristelefonlinjen (*Országos Kríziskezelo és Információs Telefonszolgálat*). Denna tillhandahåller hjälp till offer för våld i hemmet, barnmisshandel, prostitution och människohandel och kan erbjuda dessa personer boende (<http://bantalmazas.hu/>).
- Den icke-statliga ambulanstjänsten ESZTER (*ESZTER Alapítvány és Ambulancia*). Denna tillhandahåller barn och vuxna som har misshandlats och traumatiserats gratis psykologisk behandling och rehabilitering, samt juridisk information och rådgivning (<http://eszteralapitvany.hu/>).
- Den icke-statliga kvinnorrättsorganisationen NANE. Denna driver en gratis hjälplinje och tillhandahåller juridiskt bistånd samt psykologisk och social rådgivning för vuxna och minderåriga som utsatts för våld i hemmet (<http://nane.hu/>).

Hänvisar polisen mig automatiskt till brottsofferstödet?

Om du vänder dig till polisen efter att ha utsatts för ett brott hänvisas du skriftligen till relevant brottsofferorganisation. Polisen informerar dig också om dina möjligheter att få brottsofferstöd. På begäran utfärdar polisen det intyg som krävs och överlämnar det till dig eller skickar det till brottsofferorganisationen.

Hur skyddas min personliga integritet?

Under ett straffrättsligt förfarande måste dina rättigheter och rättigheterna för andra som deltar i förfarandet respekteras. Det är förbjudet att lämna ut mer uppgifter om ditt privatliv än vad som är nödvändigt. Om ditt vittnesmål behövs kan du begära att dina uppgifter behandlas konfidentiellt och att uppgifterna efter vittnesmålet endast får lämnas ut till den myndighet som prövar ärendet.

Måste jag anmäla ett brott innan jag kan kontakta brottsofferstödet?

Det finns inget allmänt krav på att du måste anmäla ett brott som orsakat dig skada för att du ska vara berättigad till stödtjänster från en brottsofferorganisation. Trots det har du endast rätt till ekonomiskt stöd (ersättning, omedelbart ekonomiskt stöd) om du skriftligen kan styrka att det straffrättsliga förfarandet har inletts.

Personligt skydd om jag är i fara

Du kan få personligt skydd efter att det straffrättsliga förfarandet har inletts. Om du är hotad på grund av att du deltar i ett straffrättsligt förfarande kan du begära att den myndighet som prövar ärendet ger dig som vittne och dina familjemedlemmar och släktingar personligt skydd. Initiativ till personligt skydd kan tas av den utredande myndigheten, åklagaren eller domstolen. Beslutet fattas av den polismyndighet som tillhandahåller personskyddet.

Om du hörs som vittne och ditt vittnesmål rör väsentliga omständigheter i samband med ett särskilt allvarligt brott kan du få särskilt skydd. Särskilt skydd ges om bevisningen i ditt förväntade vittnesmål inte kan ersättas av annan bevisning, och om röjandet av din identitet i samband med din medverkan i det straffrättsliga förfarandet allvarligt skulle äventyra ditt eller dina anhörigas liv, lem eller personliga frihet.

Undersökningsdomaren avgör om vittnet ska ges särskilt skydd. Åklagarsidan kan ansöka om att sådant skydd ska beviljas. Om du beviljas särskilt skydd får du endast förhöras av undersökningsdomaren och får inte kallas till rättegången. Ditt namn, dina personuppgifter och din boställningsort kommer att hanteras konfidentiellt och kommer inte att lämnas ut till den tilltalade och hans eller hennes försvarare.

Du kan även få skydd inom ramen för ett särskilt skyddsprogram. Om du deltar i ett sådant program får du endast kallas till eller underrättas om de olika etapperna i processen, eller tillställas handlingar, av det organ som

ansvarar för skyddet av dig. Det organets adress kommer att anges som din bosättningsort. Ingen, inte heller myndigheterna, får ges kopior av handlingar som innehåller information om dig utan tillstånd av det organ som ansvarar för skyddet av dig. Du har rätt vägra att vittna om sådant som skulle kunna röja eller ge information om din nya identitet eller bosättningsort.

Om du har blivit utsatt för ett brott som leder till fängelse kan du be domstolen utfärda ett besöksförbud på 10-60 dagar mot gärningsmannen.

Vilka typer av skydd finns? Vem kan ge mig skydd?

Under ett straffrättsligt förfarande prövar domstolen, åklagaren och den utredande myndigheten kontinuerligt om du är ett brottsoffer som behöver särskilt skydd. Grundat på de fakta och omständigheter som utmärker din personliga situation och bostadssituation, brottets natur eller omständigheter kring brottet fastställs om du har särskilda behov under det straffrättsligt förfarandet. I så fall får domstolen, åklagaren eller den utredande myndigheten besluta att du ska ges personskydd, på villkor att det personskydd och det skyddsprogram som definieras i avsnitt 7 tillhandahålls av polisen. Besöksförbud får däremot utfärdas av domstolen.

Kommer någon att bedöma om jag riskerar att skadas igen av gärningsmannen?

Ja. En av domstolens, åklagarens och den utredande myndighetens grundläggande uppgifter är att förhindra att gärningsmannen begår ytterligare brott. Detta mål förverkligas dels genom tvångsåtgärder som inriktas på gärningsmannen och hans eller hennes personliga egenskaper (där gärningsmannen förlorar eller får sin frihet inskränkt genom t.ex. besöksförbud och utgångsförbud), dels genom åtgärder som syftar till att ge dig den vård och det skydd som du behöver. Vid dessa åtgärder tas särskild hänsyn till dina intressen som brottsoffer.

Kommer någon att bedöma om jag riskerar att skadas genom det straffrättsliga systemet (under utredningen och rättegången)?

Ja. I straffrättsliga förfaranden måste domstolen, åklagaren och den utredande myndigheten förbereda och genomföra processhandlingar där du medverkar som vittne på sådant sätt att dessa inte upprepas i onödan och du inte i onödan tvingas möta den tilltalade. På din begäran eller på domstolens eget initiativ (*ex officio*) kan därför t.ex. vittneskonfrontationen med den tilltalade strykas. Den tilltalade kan avlägsnas ur rättssalen under tiden du förhörs, och du kan förhöras med hjälp av telekommunikationsutrustning (där dina anletsdrag eller röst vid behov kan förvrängas).

Vilket skydd finns för mycket utsatta brottsoffer?

Om din personliga situation, boendesituation, brottets natur eller omständigheter kring brottet gör att du behöver särskilt skydd genomförs det straffrättsliga förfarandet med största omsorg om dig. Varje processhandling som påverkar dig (med hänsyn till vad som är av intresse för förfarandet) förbereds och genomförs så långt det är möjligt med hänsyn till dina behov.

Finns det särskilda rättigheter för minderåriga?

I enlighet konventionen om barnets rättigheter som antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989 betraktar det ungerska rättssystemet en person som barn om han eller hon är under 18 år.

I straffrättsliga förfaranden som påverkar minderåriga brottsoffer har myndigheter och rättsliga organ en allmän skyldighet att se till att barns rättigheter i internationella konventioner tillämpas fullt ut, särskilt principen om att "*barnets bästa*" alltid ska sättas i främsta rummet vid beslut som påverkar minderåriga.

I straffrättsliga förfaranden har minderåriga offer vissa ytterligare rättigheter jämfört med vuxna och ges ytterligare skydd. Om offret är under 18 år när det straffrättsliga förfarandet inleds betraktas han eller hon som ett "brottsoffer med särskilda behov" utan att en separat begäran om detta behöver inges.

Huvudregeln för brottsoffer med särskilda behov är att processhandlingar måste förberedas och genomföras med största omsorg om brottsoffret och att man så långt det är möjligt ska ta hänsyn till brottsoffrets behov.

Brottsoffer under 18 år har ytterligare specialrättigheter jämfört med vuxna:

1. Vid brott mot liv och lem, hälsa eller sexuell frihet och vid sexualbrott och andra brott som strider mot barns och familjers intressen eller familje- eller våldsbrott mot andra personer ska det straffrättsliga förfarandet slutföras så snabbt som möjligt om detta ligger i barnets intresse. Snabba straffrättsliga förfaranden är särskilt motiverade om brottsoffrets fysiska, mentala eller moraliska utveckling allvarligt äventyrades eller om den tilltalade vid tidpunkten för förfarandet ansvarar för brottsoffrets uppfostran, tillsyn eller omsorg eller bor nära brottsoffret.
2. Man bör vara extra försiktig vid muntlig eller skriftlig kommunikation med minderåriga. De måste informeras om sina rättigheter och skyldigheter på ett sätt som är anpassat till deras ålder och mognadsgrad. Vid behov måste de få särskilda klargöranden och förklaringar.
3. En minderårigs förmyndare ska delges kallelsen att inställa sig för att vittna tillsammans med en begäran om att förmyndaren ska se till att den minderåriga inställer sig.
4. Den minderåriges juridiska ombud, stödperson eller förmyndare får närvara vid vittnesförhöret med den minderåriga. Den person som åtföljer vittnet har rätt till ersättning av samma kostnader som vittnet.
5. En minderårigs vittnesmål får inte testas med en lögn-detektor (polygraf).
6. Skyldigheten om personligt samarbete är inte lagstadgad. Den minderåriges rättigheter kan även utövas av hans eller hennes juridiska ombud.
7. Det kan beslutas att förhöret ska hållas med hjälp av ett internt kommunikationssystem (videokonferens). I så fall placeras vittnet i ett separat rum, och han eller hon kan kommunicera med dem som är i rättssalen via utrustning som samtidigt sänder ut bild och ljud (videolänk).
8. För att skydda den minderåriga får domstolen på eget initiativ (*ex officio*) neka allmänheten tillträde till rättegången.
9. Om åklagaren vill förhöra ett brottsoffer med särskilda behov som vittne i ett straffrättsligt förfarande på grund av ett brott mot den sexuella friheten, ett sexualbrott eller ett brott mot denna person eller en anhörig, får brottsoffret endast förhöras av en person av samma kön, förutsatt att offret har begärt detta och det inte påverkar förfarandet negativt.

Brottsoffer under 14 år har ytterligare specialrättigheter utöver de som nämns ovan:

1. Offret får endast höras som vittne om den bevisning som vittnesmålet förväntas ge inte kan ersättas av annan bevisning. Vittnet behöver endast delta i en vittneskonfrontation om detta inte gör honom eller henne orolig.
2. Kallelser att inställa sig för vittnesförhör måste delges via förmyndaren. Faktauppgifterna i kallelserna måste kommuniceras till den minderåriges juridiska ombud.
3. Innan åtal väcks hör undersökningsdomaren den minderåriga om det finns rimlig anledning att misstänka att ett offentligt förhör skulle ha en negativ inverkan på den minderåriges personliga utveckling. Det juridiska ombud, den förmyndare och den advokat som agerar på vittnets vägnar kan inge en ansökan till åklagare om att undersökningsdomaren ska förhöra vittnet. Förutsatt att de lagstadgade villkoren är uppfyllda begär åklagaren att förhöret med vittnet ska genomföras på det sättet Den tilltalade och den tilltalades ombud får inte vara närvarande när undersökningsdomaren genomför förhöret.
4. Vittnesförhöret hålls i en specialutformad lokal för förhör med minderåriga. Undantag tillåts endast i undantagsfall. Förhöret kan även hållas med hjälp av ett internt kommunikationssystem (videokonferens).
5. Förhör av vittnen under 14 år måste spelas in med video- och ljudutrustning, Om vittnet är över 14 år är detta endast tillåtet om inspelningskostnaderna betalas i förskott.
6. Den minderåriga får inte kallas till en offentlig förhandling om han eller hon hördes av undersökningsdomaren innan åtal väcktes.
7. Om den minderåriga inte hördes av undersökningsdomaren innan åtal väcktes, men det senare blir nödvändigt att höra honom eller henne under förhandlingen, får den minderåriga endast höras utanför rättegången. Om den minderåriga har fyllt 14 år när rättegången hålls får han eller hon i särskilt motiverade fall även höras under rättegången. Den tilltalade och den tilltalades ombud behöver inte underrättas i något av dessa fall.

En av mina familjemedlemmar har avlidit på grund av brottet – vilka rättigheter har jag?

Brottsoffer som avlider innan eller efter att det straffrättsliga förfarandet inleddes kan ersättas av en släkting i rakt ned- eller uppstigande led, make, livspartner, bror eller syster, juridiskt ombud eller en person som den avlidne försörjde, och som enligt avtal eller lagstiftning får utöva brottsoffrets rättigheter.

Om flera personer har rätt att ta brottsoffrets plats får de berörda personerna utse en person att utöva brottsoffrets rättigheter. I avsaknad av en sådan överenskommelse får den person som agerade först i förfarandet utöva brottsoffrets rättigheter.

En av mina familjemedlemmar har utsatts för ett brott – vilka rättigheter har jag?

Skyldigheten när det gäller personligt samarbete är inte lagstadgad. Brottsoffrets rättigheter kan även utövas av hans eller hennes juridiska ombud. En advokat eller en bemyndigad vuxen släkting får agera ombud.

Om anmälaren gör en muntlig anmälan får en vuxen person som anmälaren har utsett närvara vid förhandlingen för att ge sitt stöd (inklusive språkstöd), förutsatt att den personens närvaro inte påverkar det straffrättsliga förfarandet negativt.

Vid utredningsåtgärder där du måste eller får vara närvarande får du även ta med dig ditt ombud, stödperson och, om det inte skadar förfarandet, någon vuxen person som du har utsett. Ovannämnda regel gäller när brottsoffrets hörs och vid vittnesförhör med brottsoffret.

Om den som agerar privat åklagare avlider kan han eller hon ersättas av en släkting i rakt ned- eller uppstigande led, make, livspartner, bror eller syster, juridiskt ombud eller en person som den avlidne försörjde, och som enligt avtal eller lagstiftning får utöva brottsoffrets rättigheter.

Kan jag få tillgång till medlingstjänster? På vilka villkor? Är jag säker under medling?

Huvudmålet för medlingsförfarandet är att den tilltalade ska kompensera brottsoffret för följderna av brottet på ett sätt som även brottsoffret kan godta. Under medlingsförfarandet bör man därför sträva efter att få till stånd en lämplig uppgörelse mellan den tilltalade och brottsoffret om hur skadan ska ersättas.

Om de lagstadgade villkoren är uppfyllda får åklagaren eller domaren vid den domstol som prövar ärendet skjuta upp förfarandet i högst sex månader och förordna om medling.

Medling kan förordnas i straffrättsliga förfaranden om följande villkor är uppfyllda:

- Gärningsmannen eller brottsoffret har ansökt om medling eller frivilligt gått med på medling.
- Ett straffrättsligt förfarande har inletts för ett brott mot liv och lem, en persons hälsa, den mänskliga värdigheten eller andra grundläggande rättigheter, en trafikförseelse, ett egendomsbrott eller ett immaterialrättsbrott som har en straffsats på högst fem års fängelse.
- Enligt strafflagen får det straffrättsliga förfarandet avslutas eller påföljden reduceras om medlingen har resulterat i en uppgörelse mellan parterna.
- Den misstänkte har erkänt sin skuld innan åtal väcks och har gått med på och har möjlighet att ersätta brottsoffret på ett sätt och i en omfattning som brottsoffret kan godta.
- Mot bakgrund av brottets natur, hur det begicks och den tilltalades personliga situation, eller om det finns rimlig anledning att tro att domstolen skulle bedöma den tilltalades restitution inom ramen för straffverkställigheten, kan man avstå från det straffrättsliga förfarandet.

Brottsoffret får ansöka om medling när som helst under förfarandet. Medling får dock endast förordnas en gång per ärende. Om medlingsförfarandet, oavsett skäl, avslutas utan att parterna kan enas om en uppgörelse får det inte upprepas.

En medlare som är särskilt utbildad för ändamålet och anställd av staten ansvarar för att medlingsförfarandet genomförs på ett korrekt sätt. Under medlingsförfarandet kan brottsoffret välja att endast träffa den tilltalade i närvaro av medlaren. Medlarens närvaro garanterar brottsoffrets personliga säkerhet.

Var hittar jag lagstiftning om mina rättigheter?

- Lag XIX från 1998 om straffrättsliga förfaranden.

- Lag C från 2012 om strafflagen.
- Lag LXIV från 1991 om promulgation av FN:s konvention om barnets rättigheter, undertecknad i New York den 20 november 1989.
- Lag CXXXV från 2005 om stöd till brottsoffer och statlig brottsofferersättning.
- Lag LXXX från 2003 om rättshjälp.
- Lag LXXXV från 2001 om skyddsprogrammet för personer som deltar i straffrättsliga förfaranden och stödjande behörighet.
- Lag CXXIII från 2006 om medling i brottmål.
- Inrikesministerns dekret nr 64/2015 av den 12 december 2015 om polisens uppgifter i samband med stöd till brottsoffer.
- Regeringsdekret nr 34/1999 av den 26 februari 1999 om villkoren för att förordna om och regler för att ge personer som deltar i ett straffrättsligt förfarande och medlemmar av de myndigheter som prövar ärendet personskydd.
- Inrikesministeriets och justitieministeriets gemensamma dekret nr 23/2003 av den 24 juni 2003 om detaljerade bestämmelser för de utredningar som genomförs av utredande myndigheter vid inrikesministeriet och bestämmelser för att registrera utredningsåtgärder på andra sätt än genom protokoll.
- Justitieministeriet dekret nr 25/2016 av den 23 december 2016 om statlig ersättning av den tilltalades och dennes ombuds utlägg, och av kostnaderna och avgifterna för personer som deltar i straffrättsliga förfaranden.
- Justitieministern och de brottsbekämpande myndigheternas dekret nr 14/2008 av den 27 juni 2008 om vittnesersättning.
- Justitieministerns, inrikesministerns och finansministerns gemensamma dekret nr 21/2003 av den 24 juni 2003 om förskottsbetalning av kostnaderna för straffrättsliga förfaranden.
- Nationella polismyndighetens beslut nr 2/2013 av den 31 januari 2013 om polisens uppgifter i samband med stöd till brottsoffer.

Senaste uppdatering: 18/07/2025

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.